

UČNI SCENARIJ

Sreča v odnosu do dela in denarja

OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE

6-10 UDELEŽENCEV

60 MINUT

UDELEŽENCI OSNOVNEGA IZOBRAŽEVANJA

Priporočljiva jezikovna raven B1

FORMALNO OKOLJE

sedežni red v krogu

CILJI:

- Razmišljanje in pogovor o razsežnosti sreče
- Zavedati se različnih poti do sreče in dobiti motivacijo za individualni pristop
- Sodelovati v strukturirani razpravi in zagovarjati svoje stališče
-

NAMEN

Motivacija &
zavedanje

LOKACIJA

mirno, a čuječe vzdušje,
notri ali zunaj, vendar
morajo vsi sedeti v krogu

ZGODBA

"Delati ali ne delati" ali
"Leni ribič"

MATERIAL

Mehka, majhna kroglica za
strukturiranje razprave

PRIPRAVA

- Pomaga, če učitelj in/ali učenci poznajo koncept "psihologije otrok ali mladih odraslih".
- Učitelj naj prej pripravi nekaj psiholoških vprašanj.

Učni scenarij

Sreča v odnosu do dela in denarja

OPIS

1. Učitelj pripoveduje zgodbo, vsi SE umirijo in se udobno namestijo
2. Da bi učence čim bolj vključili v zgodbo, uporabljajte kretnje, različne glasove in zvoke
3. Zgodba deluje kot uvodna dejavnost za psihološko razpravo, ki sledi
4. Učitelj sprašuje vnaprej pripravljena vprašanja in vrže žogo učencu, ki želi nekaj povedati (po tem prispevku učenec vrže žogo neposredno drugemu učencu, ki želi odgovoriti, ali pa se žogica vrne učitelju. Vsak odgovor učencev je odvisen od sposobnosti učencev, da odgovarjajo drugim ter strukturirajo in izražajo svoje misli)
5. Učitelj deluje bolj kot moderator, včasih parafrazira ali povzema vidike argumentov učencev in strukturira razpravo na logičen način

Možna psihološka vprašanja:

- Kaj je sreča? Kako bi lahko opisali občutek?
- Ali obstajajo različni načini sreče? Kateri?
- Kaj vam pomeni sreča?
- Katere so druge stvari, ki ljudem predstavljajo srečo (možni odgovori: narava, denar, služba, družina, prijatelji, živali, hobiji...)
- Ali lahko živim ne da bi bil srečen?
- Ali je človek lahko neskončno, za vedno srečen? Je to mogoče? Kako?
- Kako denar vpliva na srečo? Je denar pomemben za srečo? Zakaj (ne)?
- Kako pomembno je delo za srečo? Ali je mogoče imeti slabo službo in biti še vedno srečen? Kako?
- Kako pomembna je plačilo za delo? Bi opravljali kakšno delo za veliko denarja? Zakaj (ne)?
- Bi sprejeli slabše delovne pogoje, če bi bila plača višja?

NASVETI ZA UČITELJE

Format »psihologija za otroke ali mlade odrasle« je strukturiran format, ki se ga lahko učijo učitelji, v Avstriji na primer v Avstrijskem centru za filozofijo z otroki in mladino na Univerzi v Gradcu. Najpomembnejša stvar je: ni čudnih ali napačnih vprašanj ali odgovorov učencev, to je odprto in zaupno okolje, nihče se ne bo smejal in mnenja vseh se spoštujejo. Učitelj naj to pojasni že na začetku.

ALTERNATIVNE IZVEDBE / MOŽNE PRILAGODITVE

Tudi če je bil zasnovan za mlade učence, ni razloga, da ga ne bi poskusili s starejšimi odraslimi.

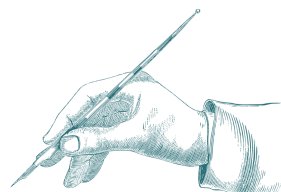
VAŠI KOMENTARJI & DOPOLNITVE

Delati ali ne delati ALI Leni ribič

Avstrija

Heinrich Böll

Namen

Različni
vidiki

Motivacija &
zavedanje

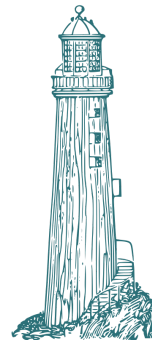
V pristanišču ona zahodni obali Evrope moški v ponošenihh oblačilih leži v svojem ribiškem čolnu in drema. Elegantno oblečen turist ravno vstavlja nov barvni film v svoj fotoapararat, da posname sliko idiličnega prizora: modro nebo, zeleno morje z mirnimi, snežno belimi grebeni valov, črn čoln, ribičeva rdeča kapa.

Klik.

In še enkrat: klik.

In ker so vse dobre stvari tri klikne še tretjič.

Suh in skoraj sovražen zvok prebudi dremajočega ribiča, ki se zaspano usede, seže po zavojčku cigaret; preden pa najde, kar išče, mu željni turist že izmakne zavojček tik pred nosom, cigarete ribiču ne vtakne ravno v usta, ampak v roko, in četrti klik- tisti klik vžigalnika, zaključi vljudnost.

Ta težko merljiv in nikoli preverljiv presežek nepremišljene vpljudnosti povzroči razdražljivo neprijetno situacijo, ki jo skuša turist, ki govori jezik dežele, premostiti spogovorom.

» Danes boš sigurno deležen dobrega ulova.«

Ribič zmajuje z glavo.

» Rekli so mi, da je vreme ugodno.«

Ribič prikima.

»Torej ne boš šel na morje?«

Ribič zmajuje z glavo, turist pa postaja vse bolj nervozen. Seveda ga zelo skrbi dobrobit moža v ponošenih oblačilih in ki ga ne gane zamujena priložnost.

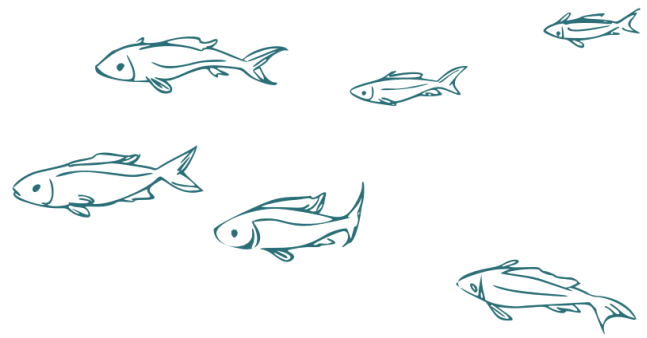
» Oh, ne počutiš se dobro?«

Sčasoma ribič preklopi z znakovnega jezika na dejansko izgovorjene besede. "Počutim sem čudovito," pravi. "Nikoli se nisem počutil bolje."

Vstane, dobro se raztegne, kot bi želel pokazati atletske oblike svojega telesa. "Dobro se počutim."

Obrazna mimika turista postaja vedno bolj nesrečna; ne more več potlačiti vprašanja, ki mu tako rekoč grozi, da mu bo razbilo srce: "Zakaj pa potem ne greš morje?"

Odgovor je prišel hitro in kratko: "Ker sem zjutraj že odšel na morje."

» Si imel dober ulov?»

“ Moj ulov je bil tako dober, da mi ni bilo treba še drugič v morje. V košarici sem imel štiri jastoge, ujel skoraj dva ducata skuš ...«

Ribič, ki se je končno prebudil, se zdaj otopli, in turista pomirjujoče tleskne po rami. Zaskrbljeni obraz slednjega se mu zdi izraz neprimerne, a ganljive tesnobe.

“Dovolj imam celo za jutri in za pojutrišnjem.” Reče, da bi olajšal dušo tujca

“Želiš cigareto?”

“Da, prosim.”

Cigareta v ustih- peti klik!

Neznanec zmajuje z glavo, se usede na rob čolna in odloži kamero, saj zdaj potrebuje obe roki, da poudari svoj govor.

“ Nočem se vmešavati v vaše osebne zadeve,« pravi, »toda predstavljajte si, da danes odplujete drugič, tretjič ali morda celo četrtič in ulovite tri, štiri, pet, morda celo deset ducatov skuš. Samo predstavljajte si to!«

Ribič zagodrnja:

“ Izplujete,« nadaljuje turist, »ne samo danes, ampak jutri in pojutrišnjem. Vsak dan, ko je ugoden, dvakrat, trikrat ali morda štirikrat – veste, kaj bi se zgodilo?«

Ribič zmajuje z glavo.

“ Najpozneje čez eno leto bi lahko kupili motor, čez dve leti drugi čoln, čez tri ali štiri leta bi morda imeli majhno ribiško ladjo. Z dvema čolnoma ali vlečno mrežo bi seveda ulovili veliko več – nekega dne bi imeli dve vlečni mreži, bi ...,« navdušenje ga za nekaj trenutkov pusti brez besed, »Zgradili bi majhno hladilnico, morda prekajevalnico, kmalu zatem tovarno za mariniranje, leteli bi naokoli z lastnim helikopterjem, lovili ribe in po radiu dajeli ukaze svojim plovilom z vlečno mrežo. Lahko bi kupili ribiške pravice za lososa, odprli ribjo restavracijo, izvažali jastoga neposredno v Pariz brez posrednika – in potem ...,« še enkrat pusti neznanca brez besed njegovo navdušenja. Zmajuje z glavo, v globini srca žalosten in skoraj brez počitniških užitkov, gleda v vodo, ki se mirno vali v pristanišče, v kateri skačejo neujete ribe.“

»In potem...« pravi, a ga navdušenje spet pusti brez besed. Ribič ga udari po hrbtu, kot bi udaril otroka, ki se duši ob hrani. "Kaj potem?" vpraša polglasno.

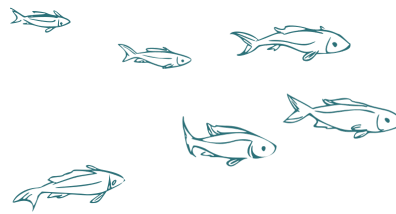
“ Potem,« reče tujec s tihim navdušenjem, »takrat se lahko sprostiš tukaj v pristanišču z mirnimi mislimi, zadremaš na soncu – in gledaš čudovito morje.«

»Ampak to je tisto, kar zdaj počnem,« pravi ribič, »Tu v pristanišču se sproščam z mirnimi mislimi in dremam; zmotil me je samo klikajoči zvok tvoje kamere.«

Pravzaprav se je turist, tako povedano, zamislil in odšel, saj je prej mislil, da dela zato, da mu nekega dne ne bo treba več delati; in v njem ni ostalo niti sledu usmiljenja do ribiča v ponošenih oblačilih.

Le malo zavisti.

Vir/Link:

Böll, Heinrich. Kölner Ausgabe. Bd. 12. 1959-1963. Hrsg. von Robert C. Conrad, 2008/2011, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. Köln

Translation to English by Hansjörg Bittner (1997): Essays in Translation. Edited by Emma Louise Oram and Laura Serratrice. School of Modern Languages and European Studies, University of East Anglia in Norwich. Norwich Papers, 5. https://www.uni-hildesheim.de/media/_migrated/content_uploads/Translating_Heinrich_Boell.pdf (last visited April 20, 2022)

